

Aan
T.i.

MSZW
SP&I

TER BESLISSING

Directie

Datum
02-09-2024

Onze referentie
2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
6

nota

Voortgangsbrief herijking handhavingsinstrumentarium

Aanleiding

In navolging op de overzichtsnota over het wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid (d.d. 17 juli), ontvangt u hierbij de voortgangsbrief. Met deze derde voortgangsbrief komen we de **1** **bezegging uit het commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid (d.d. 2 april 2024) na om de Kamer te informeren over de voortgang van de herijking van het handhavingsinstrumentarium.**

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd de **brieven (TK en EK) te ondertekenen en deze in de week van 16 september, maar na Prinsjesdag, te verzenden, zodat de Kamer hier ruim voor het commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid van 2 oktober kennis van kan nemen.**

Kernpunten

- Met deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de **herijking van het handhavingsinstrumentarium**. De noodzaak van balans wordt benadrukt; het kabinet heeft vertrouwen in de burger, maar er is geen sprake van naïviteit en misbruik wordt passend bestraft.
- In de brief wordt, naar aanleiding van het hoofdlijnenakkoord, aandacht besteed aan hoe met de herijking, en specifiek met het wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid, invulling wordt gegeven aan de gedachte achter het **'vergisrecht'**. Er wordt geen daadwerkelijk recht op vergissen gecreëerd, maar op verschillende manieren invulling gegeven aan de gedachte dat een fout mensen niet in de problemen mag duwen.
 - Mensen krijgen een **redelijke termijn om op eigen initiatief een vergissing te herstellen, zonder dat daar een sanctie op volgt;**
 - Er komt de mogelijkheid om van **sanctionering af te zien**, in gevallen waar het bestuursorgaan van mening is dat een sanctie geen doel dient;
 - De **waarschuwingsbevoegdheid wordt verbreed**. Dit biedt de mogelijkheid om iemand te wijzen op een overtreding, zonder dat daar direct een financiële sanctie aan verbonden is.
- Er wordt benoemd dat bij de **constatering van een onrechtmatigheid herziening van de uitkering en terugvordering het uitgangspunt blijft.**
- Ook wordt in de brief ingegaan op de reacties op het voorontwerp van het voorstel. Uit de reacties kwam naar voren dat het voorstel op een aantal punten opnieuw zou moeten worden gezien. Hier zijn we het afgelopen jaar mee aan de slag gegaan. Dit heeft geleid tot een aangepast voorstel.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Voortgangsbrief herijking handhavingsinstrumentarium

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

toezegging uit het commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid (d.d. 2 april 2024) na om de Kamer te informeren over de voortgang van de herijking van het handhavingsinstrumentarium. brieven (TK en EK) te ondertekenen en deze in de week van 16 september, maar na Prinsjesdag, te verzenden, zodat de Kamer hier ruim voor het commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid van 2 oktober kennis van kan nemen. herijking van het handhavingsinstrumentarium. 'vergisrecht'. redelijke termijn om op eigen initiatief een vergissing te herstellen, zonder dat daar een sanctie op volgt; sanctionering af te zien, waarschuwingsbevoegdheid wordt verbreed. constatering van een onrechtmatigheid herziening van de uitkering en terugvordering het uitgangspunt blijft.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Akkoord met de brieven

In de slotparagraaf s.v.p. concrete planning geven voor indienen wetsvoorstel en lagere regels

Passage over terugvordering bij schuld overheid raakt ook actuele discussie UWV; steun voor deze lijn (dus voornemen tot aanpassen wetgeving o.b.v. jurisprudentie en dus iets meer ruimte voor de ZBO)

- Uitgebreide aandacht is er voor **1. terugvordering en kwijtschelding**, omdat deze onderwerpen n.a.v. de consultatieronde zijn toegevoegd aan het wetsvoorstel. Ook wordt een paragraaf gewijd aan de tussentijdse wijziging van het **Maatregelenbesluit**, omdat deze vooruit loopt op het wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid en samenhangt met het wetsvoorstel Participatiewet in Balans, waarvan de TK-inbreng voor het verslag is voorzien voor 18 september.
- Tot slot is er aandacht voor de balans tussen het **bieden van ruimte voor de uitvoering en het stellen van wettelijke kaders**. Het huidige wettelijk kader kent veel **gebonden bevoegdheden (de uitvoering moet herzien, moet terugvorderen en moet sanctioneren)**. Deze bevoegdheden worden, met uitzondering van de herzienings- en terugvorderingsbepaling, vervangen door **(gedeeltelijk) discretionaire bevoegdheden**. In de brief wordt toegelicht waarom deze keuzes zijn gemaakt. Ook wordt aangegeven dat met de gemaakte keuzes invulling wordt gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport van de Parlementaire Enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening en het advies van de Raad voor de Rechtspraak, maar deze worden niet volledig opgevolgd. Indien nodig kan hier in de kabinetsreactie op de PEFD nader op worden ingegaan.
- De brief bevat ook een passage over de **preventieve aanpak**. Hierbij worden twee rapporten meegestuurd:
 1. Het eindadvies van Team Preventie. Team Preventie was een team met ervaringsdeskundigen en medewerkers uit beleid en uitvoering. De kern van het eindadvies is dat er al veel kennis en kunde is over hoe fouten kunnen worden voorkomen, en dat het dus vooral een kwestie is van 'doen'. De aanbevelingen zien op **dienstverlening en communicatie**, maar ook op processen en wet- en regelgeving. Op dit moment wordt onderzocht op welke manier opvolging kan worden gegeven aan dit advies. Er gebeurt al veel bij de uitvoering en we willen bestaande trajecten niet doorkruisen of de uitvoeringsprofessional extra belasten. Er wordt daarom bezien hoe de inzet op preventie geborgd en gemonitord kan worden. Dit gebeurt in nauw overleg met de uitvoering.
 2. Het eindrapport van de terreinverkenning naar de toegevoegde waarde van preventief beleid. Dit onderzoek is gestart om meer houvast te bieden bij het gesprek over de inzet op preventief beleid. De opbrengsten van activiteiten gericht op het voorkomen van fouten, bleken echter lastig in kaart te brengen. Uiteindelijk is het onderzoek een terreinverkenning geworden, waarin een aantal **2. aansrijke preventieve maatregelen** in kaart zijn gebracht en zijn beoordeeld op verwachte kosten en baten.
- Tot slot gaat de brief kort in op de wijziging van de ministeriële regeling die ziet op het invorderingsproces.

Datum
02-09-2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Brief EK en TK

- Er wordt een brief gestuurd aan zowel de Tweede als de Eerste Kamer. Dit komt voort uit het feit dat de eerste brief over dit traject gerelateerd was aan een wetsvoorstel dat aanhangig was in het parlement. Op deze manier worden beide Kamers op de hoogte gehouden van de voortgang.

Pagina: 2

■ Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

terugvordering en kwijtschelding,
Maatregelenbesluit,
bieden van ruimte voor de
uitvoering en het stellen van wettelijke kaders.
gebonden bevoegdheden (de uitvoering moet herzien, moet terugvorderen en moet sanctioneren)
(gedeeltelijk) discretionaire bevoegdheden.
preventieve aanpak.
dienstverlening en communicatie,

■ Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

kansrijke preventieve maatregelen

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Derde voortgangsbrief herijking handhavingsinstrumentarium	Verzenden aan TK	In de brief wordt de voortgang van het traject geschetst en er worden een aantal concrete onderwerpen uitgelicht.
2	Derde voortgangsbrief herijking handhavingsinstrumentarium	Verzenden aan EK	In de brief wordt de voortgang van het traject geschetst en er worden een aantal concrete onderwerpen uitgelicht.
3	Eindadvies Team Preventie	Verzenden aan TK en EK	Bijlage bij brief.
4	Rapport terreinverkenning toegevoegde waarde van preventie	Verzenden aan TK en EK	Bijlage bij brief.

Datum
02-09-2024**Onze referentie**
2024- [REDACTED]

Deze pagina bevat geen opmerkingen.